

Aquilegia ecalcarata

Nomenclatuur/Etymologie

De wetenschappelijke naam *Aquilegia ecalcarata* is samengesteld uit de geslachtsnaam *Aquilegia* en de soortaanduiding *ecalcarata*. De geslachtsnaam *Aquilegia* komt van het Latijnse *aquila* dat 'adelaar' betekent, verwijzend naar de vijf sporen van de bloembladen van de meeste akeleien, die lijken op de klauwen van een roofvogel. De soortaanduiding *ecalcarata* is afgeleid van het Latijnse voorvoegsel *e-* (zonder) en *calcar* (spoor), wat letterlijk 'zonder spoor' betekent. Dit unieke kenmerk onderscheidt deze soort van de meeste andere akeleien, die lange sporen aan hun bloemen hebben. De Nederlandse naam is *Semiaquilegia* of Valse akelei, de Engelse naam is *False Columbine*.

Foto: Piet Kok

Taxonomie

De taxonomische positie van deze soort is onderwerp van discussie geweest, waarbij zij in het verleden ook wel in een apart geslacht werd geplaatst.

- Rijk: Plantae
- Orde: Ranunculales
- Familie: Ranunculaceae
- Geslacht: *Aquilegia* (of soms *Semiaquilegia*)
- Soort: *A. ecalcarata*

Synoniemen

Vanwege de ongebruikelijke afwezigheid van sporen is de soort zowel binnen het geslacht *Aquilegia* als in een monotypisch geslacht *Semiaquilegia* geplaatst. De meest geaccepteerde synoniemen zijn:

- *Semiaquilegia ecalcarata* (Maxim.) Sprague & Hutch.
- *Semiaquilegia simulatrix* J.R.Drumm.

Daarnaast zijn er heterotypische synoniemen bekend voor morfologische variaties, zoals *Aquilegia ecalcarata* f. *semicalcarata*.

Variëteiten en Cultivars

Als wilde, alpien-gerelateerde soort is *A. ecalcarata* voornamelijk bekend om de botanische vorm. Er zijn geen wijdverbreide of benoemde cultivars bekend zoals bij veel andere *Aquilegia*-soorten. Er is wel een benoemde vorm, *A. ecalcarata* f. *semicalcarata*, die verschilt in de ontwikkeling van de bloemdelen. De planten die in de handel zijn, worden doorgaans als de zuivere soort aangeboden.

Familie

Aquilegia ecalcarata behoort tot de familie Ranunculaceae, de Ranonkelfamilie. Dit is een grote familie van vaste planten en kruidachtige gewassen, waartoe ook boterbloemen, anemonen en de meer algemene akeleien behoren.

Hoogte

De plant is relatief laag en slank. De volwassen hoogte van deze vaste plant is doorgaans circa 20 tot 45 centimeter. De bladeren blijven lager, rond de 10 tot 15 centimeter hoog, waarboven de bloemstelen verschijnen.

Bloemkleur

De bloemen zijn hangend en klok- of cupvormig. Ze hebben een kenmerkende purperen, bordeauxrode of wijnrode kleur. In tegenstelling tot de meeste akeleien hebben de bloemen geen lange sporen, maar de kroonbladen zijn slechts aan de basis ingezet.

Bladkleur

Het blad van de *A. ecalcarata* is drietallig en gelobd, met een delicate, varenachtige uitstraling. De kleur is over het algemeen groen tot grijsgroen. De basisbladeren kunnen tot 30 cm lang worden, met negen gelobde blaadjes.

Bloeiperiode

De bloeiperiode van de Valse akelei valt in de lente en vroege zomer, meestal van circa mei tot en met juni. Door uitgebloeide bloemen weg te knippen, kan de plant mogelijk langer bloeien.

Standplaats

Deze soort is een alpine plant die een specifieke standplaats vereist om goed te gedijen. Hij verlangt een lichte schaduwrijke plek, bij voorkeur geen hete middagzon. De bodem moet goed doorlatend, matig voedselrijk, stenig en bij voorkeur kalkvrij zijn. De plant is geschikt voor de rotstuin of de voorkant van een border, in humusrijke, vochtige maar goed gedraineerde grond.

Herkomst

Aquilegia ecalcarata is van oorsprong inheems in de bergachtige regio's van China, waar hij groeit in open bossen en alpiene gebieden tot hoogtes van ongeveer 3500 meter.

Soort gewas

Het is een vaste plant (*perennial*), specifiek een kruidachtige, bladverliezende vaste plant. Vanwege zijn relatief korte levensduur (zoals veel akeleien) is het een kortlevende plant die zich echter gemakkelijk uitzaait.

Vermeerderingswijze

De plant kan het best worden vermeerderd door zaad. Omdat het een kortlevende plant is, wordt vaak aangeraden de plant zichzelf vrijelijk te laten uitzaaien, of zaad te verzamelen en in het najaar te zaaien.

Klimaatzone (USDA-zones)

Aquilegia ecalcarata wordt beschouwd als winterhard en verdraagt temperaturen tot ongeveer -20 °C. Dit komt overeen met USDA winterhardheidszones 6a tot 9b, hoewel zone 6b vaak als minimum wordt genoemd.

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com

Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com

Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Insecten

De bloemen trekken diverse bestuivers aan, waaronder bijen en vlinders. Hoewel kolibries niet inheems zijn in Nederland en België, worden ze in Noord-Amerikaanse bronnen ook genoemd als bezoekers.

Bronvermelding:

<https://plantlust.com/plants/8085/aquilegia-ecalcarata/>

<https://tuinseizoen.com/aquilegia-ecalcarata/>

<https://www.groenrijk.nl/plantengids/plant/vaste-plant/semiaquilegia-ecalcarata>

<https://www.gardenia.net/plant/aquilegia-ecalcarata>

<http://encyclopaedia.alpinegardensociety.net/plants/Semiaquilegia/ecalcarata>

<https://yarinde.nl/products/akelei-semiaquilegia-ecalcarata>

<https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:708871-1>

<https://www.tuinadvies.nl/plantengids/8741/semiaquilegia-ecalcarata>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/Etymologie	<i>Aquilegia</i> (Latijn: adelaar); <i>ecalcarata</i> (Latijn: zonder spoor). Nederlandse naam: <i>Semiaquilegia</i> of Valse akelei.
Taxonomie	Rijk: Plantae; Orde: Ranunculales; Familie: Ranunculaceae; Geslacht: <i>Aquilegia</i> (<i>Semiaquilegia</i>); Soort: <i>A. ecalcarata</i> .
Synoniemen	<i>Semiaquilegia ecalcarata</i> , <i>Semiaquilegia simulatrix</i> , <i>Aquilegia ecalcarata</i> f. <i>semicalcarata</i> .
Variëteiten en Cultivars	Geen wijdverspreide cultivars bekend; een vorm is <i>A. ecalcarata</i> f. <i>semicalcarata</i> .
Familie	Ranunculaceae (Ranonkelfamilie).
Hoogte	Circa 20 tot 45 cm.
Bloemkleur	Purper, bordeauxrood of wijnrood, knikkend en zonder sporen.
Bladkleur	Groen tot grijsgroen, drietallig en gelobd.
Bloeiperiode	Circa mei tot en met juni (lente en vroege zomer).
Standplaats	Licht beschaduwde plek, matig voedselrijke, kalkvrije, stenige en goed gedraineerde bodem.
Herkomst	China (open bossen en alpiene gebieden tot 3500m).
Soort gewas	Vaste plant (perennial), kortlevend.
Vermeerderingswijze	Zaad (makkelijk uitzaaiend).
Klimaatzone (USDA-zones)	Zone 6a/6b tot 9b (winterhard tot ca. -20 °C).
Insecten	Trekt bijen, vlinders en hommels aan.